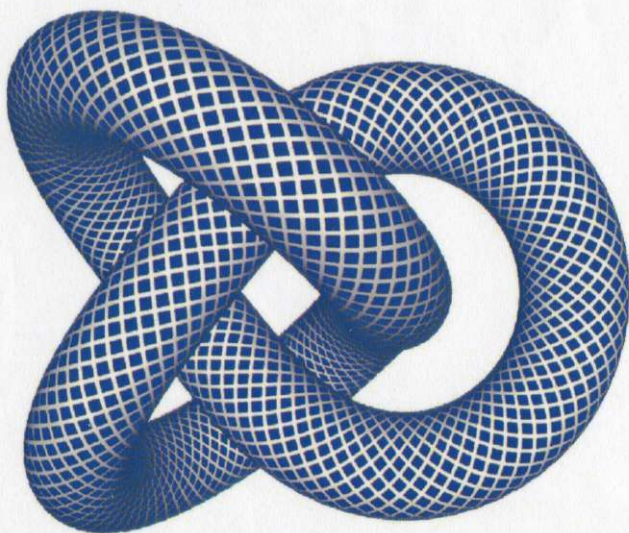

Kristina Samašonok | Vytautas Gudonis | Adolfas Juodraitis

INSTITUCINIO UGDYMO IR ADAPTYVAUS ELGESIO DERMĖS MODELIAVIMAS

TURINYS

ĮVADAS.....	9
1. ADAPTYVAUS ELGESIO UGDYMO(SI) TEORINIAI ASPEKTAI.....	15
1.1. Adaptyvaus elgesio samprata.....	15
1.2. Institucinio ugdymo įstaigose gyvenančių paauglių adaptyvaus elgesio ugdymo(si) trikdžiai.....	22
1.2.1. Nepalankios raidos sąlygos šeimoje.....	22
1.2.2. Bendraamžių grupės poveikis adaptyvaus elgesio formavimuisi.....	30
1.2.3. Institucinio ugdymo įstaigose funkcionuojantys veiksniai, apsunkinantys auklėtinių adaptyvaus elgesio ugdymą(si).....	40
1.3. Adaptyvaus elgesio ugdymo(si) ypatumai.....	50
1.3.1. Adaptyvaus elgesio ugdymas(is) humanistinės teorijos kontekste.....	51
1.3.2. Į problemų sprendimus orientuotas ugdymas adaptacijos aspektu.....	56
1.3.3. Adaptyvaus elgesio ugdymo(si) galimybės.....	61
1.4. Kompleksinis globos namuose gyvenančių paauglių adaptyvaus elgesio ugdymo(si) modelis.....	67
2. ADAPTYVAUS ELGESIO UGDYMO(SI) TYRIMO METODOLOGIJA IR METODAI.....	73
2.1. Ugdomasis eksperimentas.....	73
2.1.1. Institucinio ugdymo įstaigose gyvenančių paauglių adaptyvaus elgesio ugdymo(si) programa.....	74
2.1.2. Tyrimo metodai.....	87
2.1.3. Ugdomojo eksperimento organizavimas ir ugdytinių imtis.....	99
2.2. Kokybiniai metodai.....	101
2.2.1. Kokybinio tyrimo imties pagrindimas ir charakteristikos, tyrimo organizavimas.....	103
2.2.2. Interviu metodo ir instrumento pagrindimas.....	106
2.2.3. Klausimų sudarymas ir tyrimo kokybės požymių užtikrinimas.....	107

2.2.4. A tsakymų kategorijų išskyrimas grupuojant pasisakymus pagal interviu klausimus.....	109
2.2.5. Tyrimo duomenų analizė.....	111

3. ADAPTYVAUS ELGESIO UGDYMO(SI) AKTUALUMO PAGRINDIMAS.....	112
4. ADAPTYVAUS ELGESIO KAITOS TENDENCIJOS.....	165
4.1. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių požiūrio į savo elgesį ir santykius su bendraamžiais kaitos rezultatai.....	168
4.2. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių elgesio ir emocijų sunkumų kaitos rezultatai.....	175
4.3. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių kognityvinių ir elgesio strategijų kaitos rezultatai.....	180
4.4. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių adaptyvaus elgesio kaitos rezultatai.....	188
4.5. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių socialinės kompetencijos kaitos rezultatai.....	201
4.6. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių socialinės-psichologinės adaptacijos kaitos rezultatai.....	207
5. ADAPTYVAUS ELGESIO UGDYMO(SI) FENOMENO RAIŠKA GLOBOS NAMUOSE: PATIRČIŲ ANALIZĖ.....	219
5.1. Globos namų darbuotojų sąveika su ugdytiniais.....	222
5.2. Santykių su suaugusiais stoka, formalių santykių dominavimas.....	229
5.3. Kaita, prieraišumo trūkumas.....	232
5.4. Tarpusavio santykių gerinimas.....	236
5.5. Pozityvus požiūris į ugdytinius.....	239
5.6. Darbuotojų požiūris į atliekamą veiklą ir pasitenkinimas ja...	243
5.7. Darbo su globos namų auklėtiniais prasmės matymas.....	245
5.8. Pedagoginis pesimizmas.....	249
5.9. Palaikymo iš aplinkos trūkumas ir darbuotojų darbo neįvertinimas - vieni iš pedagoginį pesimizmą sąlygojančių veiksnių.....	253
5.10. Auklėjimas.....	257
5.11. Programų rengimas, ugdymo tobulinimas.....	266
5.12. Programų, užsiėmimų vykdymas.....	269
5.13. Užsiėmimų trūkumas.....	274

5.14. Globotinių užimtumo organizavimas, laisvalaikio leidimo formų įvairovė.....	278
5.15. Laisvalaikio leidimo formų įvairovės trūkumas.....	281
5.16. Globotinių įtraukimas į veiklos planavimą.....	283
5.17. Globotinių pasyvumas.....	286
5.18. Ugdytinių privatumo toleravimas.....	289
5.19. Privatumo trūkumas.....	291
5.20. Laisvo pasirinkimo galimybės: laisvės suteikimas.....	295
5.21. Laisvės apribojimai.....	298
5.22. Bausmių taikymas.....	307
5.23. Globos namų auklėtinių savarankiškumo ugdymas: savarankiškumo apribojimas ir jo skatinimo galimybės.....	312
5.24. Išlaikytinio statusas.....	323
5.25. Gyvenimo sąlygos globos namuose: nuo „namų dvasios“ elementų iki šeimyninės atmosferos stokos.....	329
5.26. Šeimos ryšių išlaikymas.....	335
5.27. Ryšių su globotinių šeima ir artimaisiais palaikymo inicijavimas.....	339
5.28. Darbo su globotinių šeimomis būtinybė.....	343
5.29. Globos namų auklėtinių integravimas į globėjų šeimas.....	352
5.30. Socialiniai ryšiai: nuo jų skatinimo iki ryšių palaikymo ribotumo.....	355
5.31. Bendravimo „savame rate“ fenomenas.....	368
5.32. Etiketės klijavimas.....	374
5.33. Darbuotojų pasirengimo darbiui su globos namų auklėtiniais vertinimas.....	381
5.34. Ryšių su specialistais palaikymas: nuo specialistų įtraukimo į darbą su globotiniais iki jų trūkumo.....	389
5.35. Bendradarbiavimas su kolegomis.....	397
5.36. Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis kaip gerosios patirties sklaida.....	401
5.37. Biudžetas: finansų trūkumas ir situacijos gerinimo galimybės.....	403
5.38. Didelis skaičius vaikų grupėse (šeimynose).....	407
5.39. Darbo krūvio vertinimas.....	410
IŠVADOS.....	411
REKOMENDACIJOS.....	429
LITERATŪRA.....	430
SUMMARY.....	454

PRIEDAI.....	477
ADAPTYVAUS ELGESIO UGDYMAS.....	478
1. Bendravimo įgūdžių ugdymas.....	482
1.1. Susipažinimas.....	482
1.2. Klausymo ir pokalbio vedimo įgūdžių ugdymas.....	490
1.3. Tinkamo bendravimo principai.....	501
1.4. Kritika ir pagyrimas. Jų sakymo ir priėmimo įgūdžių ugdymas.....	507
2. Savęs suvokimas. Savęs vertinimas.....	515
2.1. Savo būdingųjų ypatybių ir santykių su aplinkiniais įsisąmoninimas.....	515
2.2. Pasitikėjimo savimi ir kitais formavimas.....	524
3. Jausmų pažinimo ir jų raiškos pagrindai.....	534
3.1. Jausmai, jų išreiškimo įgūdžių ugdymas.....	534
3.2. Kitų žmonių išgyvenamų jausmų pažinimo įgūdžių ugdymas.....	543
3.3. Streso įveikimas.....	556
4. Probleminės elgsenos įveikos strategijos.....	560
4.1. Save įtvirtinančio elgsenio ugdymas.....	560
4.2. Erzvinimas. Tinkamų reagavimo būdų į erzinimą formavimas.....	565
4.3. Kai nesutampa interesai.....	571
4.4. Konstruktyvūs konfliktų sprendimo būdai.....	578
4.5. Probleminių situacijų vertinimas ir jų sprendimo būdų numatymas.....	586
4.6. Atsparumo neigiamam aplinkinių poveikiui ugdymas.....	596
5. Mokėjimo suteikti ir priimti pagalbą svarba.....	604
5.1. Kreipimosi pagalbos į kitus žmones formavimas.....	604
5.2. Pagalbos teikimo ir priėmimo įgūdžių ugdymas.....	613
6. Baigiamasis užsiėmimas. Atsisveikinimas.....	621